

Република Србија

Влада

Координациона комисија

Број: 06-00-00377/1/2018-08

Датум: 14. децембар 2018. године

У складу са Закључком Владе („Службени гласник РС”, број 28/18), Акционим планом о укидању обавезене примене печата у пословању предузетника, привредних друштава и других правних лица приватног права, Законом о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15 и 44/18-др.закон), чл. 25. и 160. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 6/11, 99/11, 83/14 – др. закон, 5/15, 44/18 и 95/18), чл. 7, 9, 70. и 71. Закона о електронском документу, електронској идентификацији услугама од поверења у електронском пословању („Сл гласник РС”, број 94/17), чл. 8. и 9. Закона о рачуноводству (“Сл. гласник РС”, бр. 62/13 и 30/18) и чланом 19. Пословника о раду, Координациона комисија на седници одржаној дана 14.12.2018. године доноси:

УПУТСТВО ЗА ПОСТУПАЊЕ ИНСПЕКЦИЈА У ВЕЗИ СА УПОТРЕБОМ ПЕЧАТА И ЕЛЕКТРОНСКИХ ДОКУМЕНАТА У ПОСЛОВАЊУ НАДЗИРАНИХ СУБЈЕКТА

УВОД

Чланом 25. став 3. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон, 5/15 и 44/18) утврђено је да се посебним прописима друштву не може увести обавеза употребе печата у пословним писмима и другим документима друштва. У циљу имплементације ове одредбе, чланом 160. овог закона (прелазне и завршне одредбе) предвиђено је да даном почетка примене овог закона престају да важе одредбе свих закона и прописа у делу у ком се установљава обавеза употребе печата у пословању друштва и предузетника. Следствено, престале су да важе одредбе члана 21. став 6. Закона о инспекцијском надзору у делу који се односи на употребу печата од стране надзираних субјеката, као једном од 117 прописа који су наметали обавезу употребе печата.

ЦИЉ УПУТСТВА

Овим упутством се утврђује начин поступања инспектора, који је у складу са Законом о изменама и допунама Закона о привредним друштвима (2018) у делу који се односи на укидање обавезе употребе печата у пословању привредних друштва, предузетника, као и других субјеката приватног права, и поступање инспектора које се односи на документе надзираних субјеката у електронском облику.

ПРАВНИ ОСНОВ И ПОСТУПАЊЕ ИНСПЕКЦИЈЕ

1.

Инспектор пуноважност докумената надзираних субјеката, не може условљавати стављањем отиска печата надзираног субјекта на документ.

Инспектор не може тражити печат као услов пуноважности, односно правне ваљаности документа надзираног субјекта ни у случају да надзирани субјект својим актима утврди обавезност коришћења печата.

На основу члана 25 став 3 Закона о привредним друштвима, којим се констатује да се посебним прописом не може друштву увести обавеза употребе печата у пословним списима и другим документима друштва, привредни субјекти имају право да користе, односно да наставе да користе печат, с тим што то неће реметити успостављени правни режим. Надзирани субјекти могу својим унутрашњим актима да утврде употребу у пословној преписци, али и у том случају инспектор примењује закон, а не унутрашње акте надзираног субјекта.

Чланом 25. став 3. Закона о привредним друштвима, друштво није било дужно да употребљава печат у пословним писмима и другим документима друштва, ако законом није другачије прописано. На основу ове одредбе, 117 закона и других прописа посебено је регулисала обавезу употребе печата у пословању друштва и предузетника, иако се одредба Закона о привредним друштвима односила само на изузетке који су прописани законом, а не и подзаконским актима. Законом о изменама и допунама Закона о привредним друштвима, изменио се члан 25. став 3. закона на начин да се посебним прописима друштву не може увести обавеза употребе печата у пословним писмима и другим документима друштва. Укидање употребе печата представља опште правило, које је додатно потврђено укидањем обавезе у другим прописима, јер је и до доношења овог закона, било незаконито прописивање употребе печата подзаконским актима.

2.

Инспектор не може истицати примедбе у погледу некоришћења печата субјеката надзора приликом предузимања правних радњи и закључења правних послова.

Законом о изменама и допунама Закона о привредним друштвима („Сл Гласник РС“, 95/2018) у складу са чланом 25. став 4. утврђено је да приликом закључивања правних послова, односно предузимања правних радњи од стране друштва, судови, државни органи, организације и лица која врше јавна овлашћења, као и друга правна лица, не могу истицати примедбе у погледу некоришћења печата, нити се исте могу истицати као разлог за поништај, раскид,

односно непуноважност закљученог правног посла, односно предузете правне радње, чак и у случају када је интерним актима друштва прописано да друштво има и користи печат у пословању. Утолико ни инспектори приликом вршења инспекцијског надзора не могу условљавати пуноважност документа којим се закључује правни посао употребом печата.

3.

Инспектор приликом вршења инспекцијског надзора не може захтевати од привредног субјекта да истоветност копија и оригинала документације надзираног субјекта потврђује печатом, већ само својим потписом или потписом заступника.

У складу са чланом 160. став 1. тачка 5) Закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима из 2018. године, престају да важе одредбе члана 21. став 6. Закона о инспекцијском надзору, а која гласи да, истоветност копија и оригинала документације надзираног субјекта потврђује надзирани субјекат својим печатом и потписом. На основу измене закона, инспектор приликом вршења инспекцијског надзора од привредног субјекта, само може тражити да истоветност копија и оригинала документације потврди својим или потписом заступника.

4.

Инспектор може, под законом прописаним условима, захтевати од надзираног субјекта да му омогући несметан инспекцијски надзор, што подразумева и обавезу надзираног субјекта да инспектору обезбеди увид у пословне књиге, опште и појединачне акте, евиденције, извештаје, уговоре, приватне исправе и другу документацију надзираног субјекта од значаја за инспекцијски надзор у облику у ком их поседује и чува, што обухвата и електронски облик.

У складу са чланом 18. Закона о инспекцијском надзору, инспекцијски надзор почиње:

- кад инспектор уручи надзираном субјекту, односно присутном лицу налог за инспекцијски надзор (чл. 18 став 7 закона)
- показивањем налога и предочавањем његове садржине надзираном субјекту, односно присутном лицу, ако надзирани субјекат, односно присутно лице одбија уручење налога за инспекцијски надзор (чл. 18 став 8 закона)
- када у складу са законом налог за инспекцијски надзор није издат, инспекцијски надзор почиње предузимањем прве радње инспектора с тим циљем (чл. 18 став 9 закона)

У складу са чланом 20. став 7. Закона о инспекцијском надзору, прописано је да је надзирани субјекат дужан да инспектору који му предочи службену легитимацију и уручи налог за инспекцијски надзор, када је он издат, односно који поступи у складу са чланом 18. ст. 8. и 9. овог закона, омогући несметан инспекцијски надзор, што подразумева нарочито да, између осталог, обезбеди увид у пословне књиге, опште и појединачне акте, евиденције, извештаје, уговоре, приватне исправе и другу документацију надзираног субјекта од значаја за инспекцијски надзор, а у облику у којем их поседује и чува – што значи да ако поседује и чува документ у електронском облику, у том облику надзирани субјекат омогућава инспектору увид у документ.

5.

Инспектор не може захтевати од надзираног субјекта да штампа документе који су изворно настали у електронском облику, нити да на тако одштампан документ ставља отисак печата како би га сматрао правно ваљаним. У случају електронске фактуре, инспектор утврђује само постојање „идентификационе ознаке“ која упућује на одговорно лице, односно лице које је овлашћено за издавање те фактуре.

Законом о електронском документу, електронској идентификацији услугама од поверења у електронском пословању дефинише се шта је електронски документ, његова пуноважност и доказна снага као и електронско пословање.

У складу са чланом 7. Закона о електронском документу, електронској идентификацији услугама од поверења у електронском пословању електронском документу се не може оспорити пуноважност, доказна снага као ни писана форма само зато што је у електронском облику, док је чланом 9. истог закона прописано да уколико електронски документ садржи електронски потпис или печат физичког лица или овлашћеног лица правног субјекта, свака друга форма потписа или печата истог физичког лица или овлашћеног лица правног субјекта је излишна. На основу тога, инспектор не може захтевати од надзираног субјекта да штампа документе који су изворно настали у електронском облику, нити да на тако одштампан документ ставља отисак печата како би га сматрао правно ваљаним.

Чл. 70. и 71. Закона о електронском документу, електронској идентификацији услугама од поверења у електронском пословању прописане су новчане казне за прекршај одговорног лица и правног лица у државном органу, као и органу аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе ако у поступку који спроводи у вршењу јавних овлашћења не призна пуноважност, односно оспори доказну снагу електронском документу сачињеном у складу са овим законом.

Законом о рачуноводству уређује се питање рачуноводствених исправа, услови и начин вођења пословних књига. Прописано је да рачуноводствене исправе (укључујући фактуре) могу бити потписане електронским потписом или другом идентификационом ознаком, чиме је олакшано издавање и књижење фактура у Републици Србији, а посебно је уређен и начин њиховог чувања у електронском облику. Наиме, чланом 8. став 1. овог закона прописано је да се књижење пословних промена на рачунима имовине, обавеза и капиталу, приходима и расходима врши на основу веродостојних рачуноводствених исправа, док је ставом 2. прописано да рачуноводствена исправа (укључујући фактуру) представља писани документ или електронски запис о насталој пословној промени, која обухвата све податке потребне за књижење у пословним књигама тако да се из рачуноводствене исправе недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене. Такође, сагласно члану 9. истог закона веродостојном рачуноводственом исправом сматра се рачуноводствена исправа која је потпуна, истинита, рачунски тачна и приказује пословну промену и чију веродостојност одговорно лице потврђује потписом, односно другом идентификационом ознаком, а да рачуноводствена исправа, састављена као електронски запис, треба да садржи потпис или другу идентификациону ознаку одговорног лица, односно лица овлашћеног за издавање рачуноводствене исправе, односно електронски потпис у складу са законом.

У складу са чланом 12. Правилника о евиденцији промета, прописано је да се евидентирање у Књизи евиденција врши на основу веродостојних исправа (фактура, царинска исправа, доставница, отпремница, фактура - отпремница, интерна преносница, пријемница, дневни извештај фискалне касе, односно фискални документ, записник, пописна листа, реверс, исправа о откупу, потврда и др)

Како је рачуноводствена исправа писани документ који може бити на папиру или у електронском облику, у складу са Законом о е-документу, е-идентификацији и услугама од поверења у е-пословању, потребно је појаснити да инспектор не може захтевати од надзираног субјекта да штампа електронске рачуноводствене исправе које су предмет инспекцијског надзора, нити да на рачуноводствене исправе у папиру ставља отисак печата ради њихове правне ваљаности.

СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана доношења.

**КООРДИНАЦИОНА КОМИСИЈА
ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР**

**Председник
Координационе комисије**